

Vergaderjaar 2018–2019

31 066

Belastingdienst

Nr. 516

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 juni 2019

De vaste commissie voor Financiën heeft vragen gesteld naar aanleiding van mijn brief van 11 juni 2019 «Richting een oplossing voor ouders in de CAF-11-zaak».¹

Bijgaand treft u de beantwoording van de vragen van uw Kamer gesteld op 14 juni jl. (Kamerstuk 31 066, nr. 517). In aanloop naar het Algemeen Overleg van 4 juli a.s. geef ik u daarnaast graag het volgende mee.

Om te beginnen stuur ik u mijn excuusbrief gedateerd 12 juni jl. aan de betrokken ouders². Ook ontvangt u conform mijn toezegging van 21 maart jl. het verslag van het gesprek dat ik met de ouders heb gevoerd en het verslag van de gesprekken van de directeur Toeslagen met de ouders die daaraan vooraf zijn gegaan³. In mijn gesprek met de ouders kwamen gevoelens van teleurstelling en boosheid naar voren. Mij is duidelijk dat hun vertrouwen in Toeslagen geschonden is.

Onderscheid vraagouder, gastouder en gastouderbureau

In de beantwoording van uw vragen is het onderscheid tussen vraagouders, gastouders en gastouderbureaus van belang. Daarom licht ik dat onderscheid kort toe. *Vraagouders* zijn de ouders die «vraag» hebben naar kinderopvang. *Gastouders* zijn de aanbieders van kinderopvang. Gastouderbureaus organiseren de aansluiting tussen «vraag» en «aanbod» van kinderopvang. *Gastouderbureaus* zijn organisaties die gastouderopvang tot stand brengen en begeleiden. Zij moeten ervoor zorgen dat gastouders op een verantwoorde wijze hun werkzaamheden kunnen uitvoeren. Zo moeten zij bijvoorbeeld gastouders ondersteunen bij het waarborgen van veiligheid en gezondheid, en uitvoering geven aan

¹ Kamerstuk 31 066, nr. 490.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

de kassiersfunctie. Gastouders kunnen bij verschillende gastouderbureaus aangesloten zijn.

De GGD controleert of de gastouderbureaus en de gastouders voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen. De GGD doet dit in opdracht van de gemeente.

De Belastingdienst/Toeslagen controleert en beoordeelt of de vraagouders die gebruik maken van deze gastouders via gastouderbureaus recht hebben op kinderopvangtoeslag. Daarnaast onderzoeken de CAF-teams van de Belastingdienst signalen van georganiseerde fraude.

Start CAF en CAF 11

Het Combiteam Aanpak Facilitators (CAF) startte in 2013 en heeft tot doel fraude, gepleegd door facilitators in kaart te brengen, aan te pakken en te voorkomen. CAF 11 behoorde tot de eerste zaken van deze aanpak. Met name in deze opstartfase ontbrak het aan een gestructureerd proces en is door Toeslagen ook ongestructureerd gedocumenteerd over CAF-zaken. Helaas was de informatiehuishouding niet goed op orde. Dit maakt dat het destijds gevolgde proces omtrent CAF 11 lastig te reconstrueren is. In het kader van de adviescommissie uitvoering toeslagen worden momenteel alle individuele dossiers van vraagouders in deze zaak voorbereid.

Dieper onderzoek

In de Kamerbrief van 11 juni jl. heb ik u gemeld dat ik mede in voorbereiding op de adviescommissie uitvoering toeslagen aan Toeslagen had gevraagd om dieper onderzoek te doen naar de CAF 11-zaak. Die exercitie leverde op dat het GGD-signaal uit 2011 aanleiding was om nadere informatie uit de systemen van Toeslagen te gaan verzamelen. Toeslagen heeft de exercitie de afgelopen weken voortgezet. Daarbij is ook een e-mail van 26 september 2013 van de GGD aan de Belastingdienst als relevant gekwalificeerd. Deze mail is, samen met het GGD-bevindingsverslag en de twee e-mails uit 2011 mede aanleiding geweest voor het starten van de CAF 11-zaak. Bijgaand treft u de betreffende mail gelakt aan⁴.

EDP-onderzoek

In mijn brief van 21 juni jl. heb ik toegelicht dat naast de door Toeslagen aangedragen informatie aanvullende zoekacties zijn uitgevoerd. Die zoekacties zagen op de persoonlijke netwerkschijf die door de projectleider ter beschikking is gesteld, het samenwerkingsgebied op de schijven van Toeslagen en de inhoudsopgave van de samenwerkingsgebieden van Toeslagen. Daarbij concludeerden de EDP-auditors dat de zoekacties telkens tot vrijwel dezelfde resultaten leidden. Na deze zoekacties leek het resultaat gezien de aard van het onderzoek voldoende compleet.⁵ Binnen de beschikbare onderzoeksperiode (zie ook mijn brief van 21 juni jl.) leek het doorzoeken van de «FIOD-CAF» schijf niet tot nieuwe inzichten te leiden. Omdat ik richting uw Kamer geen onduidelijkheid wil laten bestaan over de inhoud van deze schijf is voor de volledigheid besloten om de gezamenlijke schijf van het CAF op het netwerk van de FIOD (in de beantwoording: de «FIOD-CAF schijf») te doorzoeken. Mocht dat tot nieuwe informatie leiden, dan zal ik uw Kamer daarover informeren.

⁴ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

⁵ Kamerstuk 31 066, nr. 497.

Opschorten invordering

Om te voorkomen dat ouders in deze CAF 11 zaak (verder) in problemen kunnen komen, heb ik in mijn brief van 11 juni jl. toegezegd om de invordering (inclusief verrekening) van de betreffende terugvorderingen kinderopvangtoeslag op te schorten tot het moment waarop voor de ouders duidelijk is wat de gevolgen voor hen zijn van het advies van de adviescommissie. Deze toezegging wil ik uitbreiden tot andere toeslagen/of belastingschulden van de betreffende ouders. Ik wil namelijk voorkomen dat de ouders in de tussentijd, lopende het onderzoek van de adviescommissie uitvoering toeslagen, mogelijk in financiële problemen komen door andere inningsmaatregelen van de Belastingdienst. Over de periode van de opschorting zal geen invorderingsrente in rekening worden gebracht.

Integriteit

Gezien de recente aandacht wil ik graag ingaan op de ruimte voor medewerkers van de Belastingdienst om misstanden aan de kaak te stellen. Het is cruciaal dat iedere ambtenaar dit kan doen zonder daarbij op enigerlei wijze te worden benadeeld. Uiteraard is daarbij wel van belang dat vertrouwelijke gegevens van burgers en bedrijven bij de dienst veilig zijn en er zorgvuldig wordt omgegaan met interne informatie. Mede met dit doel heeft iedere ambtenaar een geheimhoudingsplicht. Verder wil ik een ieder die vermoedens heeft van schendingen of misstanden bij de Belastingdienst oproepen zich te melden bij de daarvoor geëigende plekken binnen de Belastingdienst of bij de onafhankelijke en buiten de Belastingdienst gepositioneerde commissie integriteit.

Ik vind sociale veiligheid in de Belastingdienst van groot belang; mijn ambitie is een open cultuur waarbinnen medewerkers vermoedens van integriteitschendingen en misstanden vrijelijk kunnen melden. Bij de behandeling van casuïstiek worden kaders in de regelgeving gerespecteerd en belangen zorgvuldig gewogen. Zoals ik heb toegezegd tijdens het AO Belastingdienst van 19 juni (Kamerstuk 31 066, nr. 513) stuur ik u op korte termijn de cultuurscan van de ADR toe. Ook wordt uw Kamer bij de volgende voortgangsrapportage over de Belastingdienst geïnformeerd over de invulling van het externe onderzoek naar de opvolging van de aanbevelingen van de Commissie onderzoek Belastingdienst, de commissie-Borstlap/Joustra, over met name de cultuur bij de Belastingdienst.

Ik ga graag op basis van deze en eerdere correspondentie met uw Kamer in overleg over het CAF 11-dossier op 4 juli a.s. (Kamerstuk 31 066, nr. 520 en Handelingen II 2018/19, nr. 102, item 48).

De Staatssecretaris van Financiën,
M. Snel